gemeente vaals

CDA VAALS

V&O Vrij & Onafhankelijk

lokaal!

Vernieuwend Verder

Coalitieakkoord raadsperiode 2018-2022

Raadsfracties CDA, V&O en Lokaal! Gemeente Vaals

april 2018

Vernieuwend Verder

Coalitieakkoord 2018-2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**
1.1. Coalitieakkoord 3
1.2. Uitvoeringsafspraken 3

2. Meerjarenkoers **4**
2.1. Strategische visie Vaals 2020 4
2.2. Bestuurlijke koers 2018-2022 4
2.3. Financiële kaders 4

| Thema's | Programmalijnen | Uitvoeringsafspraken |

3. Bestuur **5**

4. Woon- en leefmilieu **8**

5. Economie, duurzaamheid en toerisme **11**

6. Samenleving **13**

Aanbeveling en ondertekening coalitieakkoord **15**

1. Inleiding

1.1. Coalitieakkoord

Het traject van de totstandkoming van dit akkoord is aangevangen met een inventarisatie van de prioriteiten van de verschillende fracties. Bij die verkenning viel direct waar te nemen dat er sprake is van een sterke band van de fracties met onze gemeenschap.

In een redelijk vroeg stadium bleek dat coalitievorming door de raadsfracties CDA, V&O en Lokaal! programmatisch en qua profielen op de meeste steun zou kunnen rekenen. Uit dit proces is het voorliggend coalitieakkoord 2018-2022 voortgekomen. Lezende het document zult u ontdekken dat het goede uit het verleden niet wordt losgelaten, maar ook worden duidelijk nieuwe accenten gelegd.

Met dit coalitieakkoord leggen wij het fundament voor de komende jaren en een koers welke Vaals volgens ons verdient. Wij gaan voor én met de samenleving aan de slag; de deuren staan open. Wij staan ook open voor additionele voorstellen van de andere raadsfracties die passen binnen de nieuwe programmalijnen.

1.2. Uitvoeringsafspraken

Binnen de thema's worden de programmalijnen steeds vertaald in – min of meer concrete – uitvoeringsafspraken.

Deze uitvoeringsafspraken zijn beslist niet in steen gebeiteld of onaantastbaar voor inbreng van de gemeenteraad en samenleving. Ze vormen de komende 4 jaar het vertrekpunt. De lijst in dit document is ook zeker niet uitputtend gesteld. Dat zou ook schier onmogelijk zijn, want het raadsproces is een dynamisch proces en dynamiek in de samenleving mag leiden tot aanscherping en/of vernieuwing.

2. Meerjarenkoers

In de inleiding is aangegeven dat met dit nieuwe coalitieakkoord het goede uit het verleden wordt omarmd, maar dat hier en daar enige aanscherping zal plaatsvinden.

2.1. Strategische visie Vaals 2020

De Strategische Visie Vaals 2020 is middels een uitgebreid interactief proces in 2008 samengesteld en is sinds die tijd een zeer belangrijk kompas gebleken. Zoals de titel al doet vermoeden loopt deze visie tot 2020. De komende periode gaan wij ons oor weer te luister leggen bij de samenleving om zo samen te komen tot een nieuwe strategische visie voor de gemeente Vaals.

2.2. Bestuurlijke koers 2018-2022

De Vaalse coalitie staat voor behoud van de eigen gemeentelijke zelfstandigheid en de verdergaande samenwerking met andere gemeenten (bijvoorbeeld Lijn 50, Aken, Plombières en andere omliggende gemeenten) in de uitvoering van taken die op afstand gezet kunnen worden. Slechts indien de aan de inwoners geboden kwaliteit van dienstverlening niet meer aan de maat zou zijn, zijn wij bereid de zelfstandigheid ter discussie te stellen. Nadrukkelijk zal ervoor gewaakt dienen te worden dat aansluiting bij gemeenschappelijke regelingen niet gaat leiden tot inefficiënte procesbeheersing in onoverzichtelijke bestuursvormen.

2.3. Financiële kaders

Wij streven naar een stabiele financiële positie. Wij trachten de belastingdruk in Vaals zo laag mogelijk te houden.

De financiële druk vanuit de decentralisaties zijn voor een belangrijk deel opgevangen door daadwerkelijk vernieuwend te werken en **de zorg dicht bij onze inwoners te organiseren** en via deze aanpak kosten te beperken maar wel steeds onze mensen dat te leveren wat ze nodig hebben.

Belangrijk uitgangspunt is dat wij geen structurele uitgaven verrichten als hier geen overeenkomstige structurele dekkingsmiddelen tegenover staan.

3. Bestuur

De bestuurlijke koers 2018-2022 geeft op **hoofdlijnen** de richting weer, die wij wensen te volgen. Vanuit die koers zien wij een groot aantal speerpunten van ontwikkeling voor de komende jaren. Die speerpunten brengen we onderstaand samen in een aantal programmalijnen. Kenmerkend is dat vanuit deze programmalijnen een integrale aanpak van beleid en uitvoering zal worden ingezet.

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema bestuur.

3.1. Veilige leefomgeving

Een fijne en veilige leefomgeving is een enorm groot goed, waar wij ons sterk voor maken.

Toezicht en handhaving, ook gedurende nachtelijke uren, zien wij hierin als een belangrijk thema. Om hier stappen in te zetten is het surveillanceplan het geschikte middel.

De coalitie wil de komende raadsperiode onderzoeken of aansluiten bij bijvoorbeeld de BuitenBeter App van meerwaarde is voor onze inwoners. Burgers zouden zo ongeregeldheden kunnen melden en ontvangen terugkoppeling.

De kerncentrale Tihange is een blijvend punt van zorg, zelfs nu sluiting in 2025 wordt beoogd. Ook de ontwikkelingen rondom de zinkmijn in het Belgische deel van het Geuldal volgen wij met argusogen, omdat overlast veroorzakende verkeersbewegingen wellicht ook over ons grondgebied zullen gaan. Wij beseffen dat de gemeente Vaals ten aanzien van deze grensoverschrijdende punten niet altijd zelfstandig aan de lat staat, maar wij moeten alert blijven en zelf én in de verbanden waar wij deel van uitmaken laten zien waar wij voor staan.

Uitvoeringsafspraken:

- Het surveillanceplan wordt mogelijk aangepast.
- Onderzoek meerwaarde aansluiten bij bijvoorbeeld BuitenBeter App.
- Blijvende alertheid en stellingname inzake Tihange en ontwikkelingen zinkmijn in ons Belgisch grensgebied.

3.2. Dienstverlening en regelgeving

Van buiten naar binnen denken en handelen is ons bestuurlijk uitgangspunt. Wij dienen rekening te houden met een veranderende en vaak complexe omgeving, waarin onze inwoners zich bevinden. Deze inwoners dienen centraal te staan. Het inspelen op vragen en behoeften van deze inwoners is hierbij de kerngedachte. Regelmatig komen hier complexe regels om de hoek kijken, maar de

context waarbinnen die inwoners zich bevinden moet het vertrekpunt zijn. Wij willen ons onderscheiden in de kwaliteit van dienstverlening en communicatie richting onze inwoners. Dichtbij, zonder onnodige regels en procedures en waar dat kan ook sneller en eenvoudiger.

Werken vanuit deze context brengt met zich mee dat je soms procedures en regels los moet durven te laten in het belang van onze inwoners.

Nog meer dan voorheen dient gewerkt te worden vanuit een dienende rol richting de inwoners. Vanuit het: "Nee dat kan niet, of dat mag niet", wordt omgedacht naar "We gaan proberen om uw doel te realiseren".

Uitvoeringsafspraken:

- We gaan de hoeveelheid regelgeving binnen alle portefeuilles en afdelingen herbezien maar óók de uitvoering ervan. Het streven is deregulering én verlichting van de druk van die regels.
- Ambtelijk 'omdenken' verder doorvoeren.

3.3. Samenwerking

Wij staan voor behoud van de eigen gemeentelijke zelfstandigheid en de eventuele samenwerking met andere gemeenten zoals in **Lijn 50 verband** (maar ook met WOZL, Parkstad, Maastricht-Heuvelland, BsGW, RD4 etc.) in de uitvoering van specialistische taken. We moeten er wel voor waken dat aansluiting bij gemeenschappelijke regelingen niet leidt tot inefficiënte procesbeheersing in onoverzichtelijke bestuursvormen.

Als samenwerking binnen de regio tot voordelen kan leiden op het vlak van kwaliteit en efficiency, wordt gekozen voor opschaling. Hierbij kan ook gedacht worden aan de gezamenlijke inkoop van duurdere zaken die prima gedeeld kunnen worden.

Uitvoeringsafspraken:

- Als samenwerking tot voordelen kan leiden op het vlak van kwaliteit en efficiency wordt gekozen voor opschaling.

3.4. Bestuurlijk proces

Binnen de huidige vergaderstructuur van commissie- en raadsvergaderingen krijgt de **dialoog** met de samenleving ons inziens te weinig ruimte. Ook bestaat er het besef dat de huidige structuur en invulling daarvan ertoe leidt dat participeren daarin onvoldoende aantrekkelijk is. Juist in de vroegste fase zien we ruime mogelijkheden om samen met inwoners en maatschappelijke partners

bepaalde ontwikkelingen en gewenste beleidsaanpassingen te bespreken. Ook de overdrachtelijke werking tussen raadscommissie en raadsvergadering behoeft aandacht.

De komende tijd zullen wij het proces evalueren en kijken wat voor veranderingen doorgevoerd kunnen worden om het proces interactiever te maken en de vergaderingen doelmatiger.

De coalitiepartijen CDA, V&O en Lokaal! zullen staan voor een correcte, open, vriendelijke en transparante manier van communiceren zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie, waarbij op een respectvolle manier met elkaar wordt omgegaan, waarbij we een gelijke attitude van de gesprekspartners verwachten.

Uitvoeringsafspraken:

- Een bestuursstijl na te streven met de volgende kernwoorden:
  Open/Transparant/Vriendelijk/Beleefd.
- Een andere inrichting van het bestuurlijke besluitvormingsproces te onderzoeken, met als streefpunten:
  - meer ruimte voor dialoog met de samenleving
  - doelmatiger vergaderen
  - betere wisselwerking raadscommissie ↔ raad

4. Woon- en leefmilieu

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die verband houden met het thema woon- en leefomgeving.

4.1. Parkeerbeleid

Het heffen van parkeergelden is een ordeningshandeling en behoeft zodoende geen winstbelang te dienen. De uitvoering van het beleid en implementatie van het reeds besloten parkeerverwijzingssysteem zal hiervoor binnen het tijdvak 1 januari 2018 t/m 31 december 2018 worden geëvalueerd.

Daarnaast dient er voor inwoners een bezoekers een duidelijke en heldere parkeerverordening te zijn.

Tenslotte bestaat er in Vaals veel overlast door foutparkeerders. Een voorbeeld hiervan is het hinderlijk foutparkeren op het Wilhelminaplein in Vaals. Bij het eerder genoemde herbezien van het surveillanceplan zal dit onderwerp worden meegenomen.

Uitvoeringsafspraken:

- De parkeeropbrengsten gaan we van eind 2017 t/m eind 2018 in kaart brengen. Aan de hand van deze evaluatie gaan we een kosten-batenanalyse maken.
- Aanpakken hinderlijk foutparkeren meenemen in heroverweging van het surveillanceplan.

4.2. Verkeer en milieu

Wij zien regelmatig dat het buitengebied en andere toeristische plekken met name in het hoogseizoen moeilijk bereikbaar zijn; het is gewoonweg druk op onze wegen. In het openbaar vervoer missen wij in de huidige dienstregelingen essentiële verbindingen. Wij willen dit op een **slimme** en **duurzame** manier oppakken en daarom gaan wij onderzoeken of het anders kan.

In de gemeente Vaals hebben wij circa 650.000 toeristische overnachtingen per jaar, wanneer we overnachtingen in Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten (of zelfs met Maastricht erbij) hierbij optellen dan hebben wij het over grote aantallen. Indien wij regionaal (geoormerkte) opcenten zouden toepassen op de toeristenbelasting, dan zou dit resulteren in een significant bedrag. Met dit geld kunnen wij naar een vervoerder stappen en extra lijnen inkopen, waarmee wij de verblijfsgasten met een kaartsysteem gratis openbaar vervoer aanbieden, maar ook onze eigen inwoners die te kampen hebben met een minder goed dekkende busverbinding. Wij zien hier een **win-win situatie**; verblijfsgasten krijgen meerwaarde, er zijn minder auto's op de weg (verlichting verkeersdruk en betere luchtkwaliteit) en onze inwoners hebben er profijt van.

Verkeerscirculatie is een wetenschap. Verkeersmaatregelen om een lokaal probleem op te lossen (zoals afsluiten van wegen of eenrichtingsverkeer maken) hebben niet zelden onverwachte effecten elders. Vooraleer we ingrepen gaan plegen op heikele plekken, moeten we met deskundigen eerst eens goed aan de hand van modellen in beeld brengen welke effecten te verwachten zijn.

De verkeersslagader van Vaals (Maastrichterlaan) dient structureel gemonitord te worden. Daar waar de gezondheid (fijnstof, trillingen, geluid) van de inwoners van de Maastrichterlaan en aanliggende gebieden in het geding komt, moet in samenspraak met de Provincie gezocht worden naar mogelijke oplossingen.

Uitvoeringsafspraken:

- Onderzoeken of wij extra en gratis OV in Lijn 50-verband kunnen oppakken, waarbij financiering mogelijk plaatsvindt vanuit de toeristenbelasting.
- Ingrepen in de verkeerscirculatie met ondersteuning van deskundigen.
- Overlast en verkeersdruk buitengebied aanpakken.
- Nadrukkelijk aandacht besteden aan de Maastrichterlaan (e.o.) met betrekking tot de milieueisen en overlast door mogelijk toenemende verkeersdruk.

4.3. Leefomgeving

Kwaliteit van leven is voor een belangrijk deel afhankelijk van de fysieke kwaliteit van de woonomgeving en goede woningen. Wij streven in de komende periode naar het creëren van **doorstroom** op de woningmarkt. Uitgangspunt hierbij is **perspectief bieden** voor het behoud en aantrekken van jongeren en starters en levensbestendige woningen voor ouderen. Hierbij moeten we goed kijken op welke wijze de gronden van het voormalige Esso tankstation en het Von Clermontpark ingezet worden, eventueel door middel van gemixt bouwen. Bijvoorbeeld bouwen voor ouderen, zodat elders woningen voor jongeren vrijkomen.

We gaan het toepassen van een Erfpachtconstructie onderzoeken. Jongeren die aan het begin van hun carrière financieel nog minder draagkrachtig zijn, kunnen op deze wijze tóch een eigen woning realiseren c.q. bemachtigen.

Bij het maken van de afspraken met de Woningstichting Vaals en andere partners moeten we kijken of we tot betere afspraken kunnen komen ten aanzien van het toewijzingsbeleid. Doel hiervan is dat onze eigen inwoners met specifieke wooneisen niet in de kou blijven staan bij de toewijzing van doelgroepenwoningen.

Er dient een kwalitatieve verbetering van de openbare ruimte plaats te vinden. Zowel de **toegankelijkheid** voor mindervaliden, als de algemene begaanbaarheid van trottoirs, paden, fietspaden en wegen dient verbeterd te worden. Ook het gemeentelijk groen dient zowel kwalitatief als kwantitatief toe te nemen, want de kwaliteit van wonen wordt ook mede gemeten in de hoeveelheid **groen**. Niet alleen in de buitengebieden, maar ook in onze woonomgeving. Groene gemeenten zijn rijke gemeenten.

Uitvoeringsafspraken:

- Streven naar een groenere gemeente, met hoogwaardige uitstraling.
- Trachten goede afspraken te maken met betrekking tot het toewijzingsbeleid.
- Zo mogelijk starterswoningen realiseren en hiervoor zo nodig de erfpachtconstructie hanteren.
- Bevorderen toegankelijkheid, begaanbaarheid, bereikbaarheid en kwaliteit van openbare ruimte (bebouwd en onbebouwd).
- 5-sterren landschap intact houden via de Omgevingswet.

4.4. Koningin Julianaplein

Het Koningin Julianaplein ligt er mooi bij, maar de toestroom van ondernemers in de commerciële plint blijft achter. Weliswaar ligt die invulling bij een marktpartij, toch voelen wij een sterke morele plicht hier wat aan te doen. Wij geven de hoogste prioriteit aan een onderzoek welke stappen hierin gezet kunnen worden.

Onderdeel van het krijgen van reuring op 'het plein' is het onderzoek naar de alternatieve invulling van het gemeentehuis met een echte publiekstrekker. Dit onderzoek loopt en de uitkomsten hiervan gaan vervolgens naar raad en bevolking.

Uitvoeringsafspraken:

- Hoge prioriteit toekennen aan onderzoek invulling & vergroten leefbaarheid Koningin Julianaplein, bijvoorbeeld in samenwerking met tURBINe.

5. Economie, duurzaamheid en toerisme

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema's toerisme, duurzaamheid en economische ontwikkeling.

5.1. Toerisme

Het toerisme is van groot belang voor onze lokale economie. We hebben ontzettend veel kwaliteiten in ons gebied: de aantrekkingskracht van de fraaie kernen, het historisch centrum in Vaals, het schitterende buitengebied en daarboven het Drielandenpunt. Deze iconen moeten we koesteren en willen we versterken als onderscheidend vermogen.

Het Drielandenpunt ligt te midden van een kwetsbaar gebied. Wij blijven binnen de kaders die de gemeenteraad in 2012 heeft gesteld. De gemeente zal indien nodig faciliterend optreden. Weliswaar is een verbinding tussen het Drielandenpunt en de historische kern wenselijk, doch een fysieke verbinding is daarbij geen optie. Wel zien wij mogelijkheden om een duurzame verbinding te leggen, bijvoorbeeld door middel van een toeristisch netwerk van elektrische fietsen.

De gemeente Vaals zou baat hebben bij de professionalisering van het aantrekken van evenementen. Wel dienen deze te passen bij de maat en schaal van Vaals. Zo zal er sterk ingezet worden op evenementen vanuit de kunst- en cultuurhoek.

Uitvoeringsafspraken:

- Streven naar duurzame verbinding tussen Drielandenpunt en historisch centrum Vaals.
- Onderzoeken of gratis OV voor verblijfsgasten mogelijk is (meer hierover onder 4.2).
- Het aantrekken van evenementen moet in de toekomst in goed overleg en in samenwerking met samenleving, ondernemers en gemeente gaan.

5.2. Duurzaamheid & economie

Gemeenten krijgen vanuit de Rijksoverheid energie- en klimaatneutraliteit opgelegd. Het is aanbevelenswaardig om, naast aandacht te besteden aan klimaatvraagstukken, te onderzoeken of wij als gemeente, al dan niet gedeeltelijk, in onze eigen energie kunnen voorzien.

De gemeente Vaals dient te onderzoeken hoe zij de klimaatdoelstellingen binnen de gestelde periode kan verwezenlijken. Onderzocht moet worden wat de mogelijkheden zijn en bij welke al bestaande initiatieven aangehaakt zou kunnen worden.

Daarnaast zijn wij bij de duurzaamheidsregeling SVN aangesloten. Uit dit revolverende fonds kunnen inwoners gunstig geld lenen voor duurzame zaken. Dit verdient het om nadrukkelijk onder de aandacht te worden gebracht.

Het gemeentelijk inkoopbeleid dient geëvalueerd te worden, waarbij lokale ondernemers op een gestructureerde en transparante wijze in de gelegenheid gesteld worden om in te schrijven op aanbestedingen. Wanneer ingekocht wordt bij lokale ondernemers zijn doorgaans minder verkeersbewegingen nodig. Lokaal inkopen komt de lokale economie alsook het milieu daarmee ten goede. Kwaliteit-prijs verhouding dient echter immer te prevaleren.

Uitvoeringsafspraken:

- Onderzoek verrichten naar zelfvoorzienende lokale energie.
- Bij nieuwbouw wordt energieneutraal het uitgangspunt.
- Onderzoek naar verwezenlijking klimaatdoelstellingen.
- Onder de aandacht brengen van duurzaamheidsregeling.
- Inkoopbeleid evalueren (wat lokaal kan, lokaal aanbesteden met prijs-kwaliteit als ijkpunt.

5.3. Financiën

In het verleden heeft de gemeenteraad het besluit genomen om de OZB opbrengsten jaarlijks automatisch te verhogen. Het is goed om na verloop van tijd automatismen eens opnieuw te bekijken, om te zien of de effecten ervan nog steeds zijn wat we beoogden.

Reëel begroten is ons devies. Het getuigt van goede begrotingspolitiek wanneer structurele lasten worden gedekt met structurele middelen en niet met incidentele gelden.

Rechtvaardige heffingen zijn ons streven. Onderdeel daarvan is het principe dat de vervuiler betaalt. Het is ons inziens aan de orde om te kijken of dit beginsel effectief genoeg wordt toegepast.

Uitvoeringsafspraken:

- Heroverwegen automatische verhoging van de OZB opbrengsten.
- Uitgangspunt is structurele uitgaven te dekken vanuit structurele middelen.
- Heffingsgrondslag kritisch bekijken; de vervuiler betaalt is de eerlijkste manier.

6. Samenleving

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema samenleving.

6.1. Zorg en maatschappelijke voorzieningen

Het is ons doel om dicht bij onze inwoners te staan, daarom regelen wij **zorg en ondersteuning op maat en dicht bij huis**. Uitgangspunt bij hulp via de gemeente is: 1. Wat kunt u zelf? 2. Wat kan uw omgeving voor u doen? Daarna komen oplossingen via de gemeente in beeld. Voorop staat, dat iedereen de zorg, ondersteuning of hulp krijgt die nodig is.

De subsidieverlening is aan herbezinning toe. Van sommige zaken is het onduidelijk hoe ze ooit tot stand zijn gekomen. Vooropgesteld, verenigingen vormen een machtige pilaar in onze samenleving en dragen enorm bij aan de leefbaarheid van onze gemeenschappen. Deze dragen wij dus een warm hart toe.

Uitvoeringsafspraken:

- Evaluatie en zo nodig bijstellen van het subsidiebeleid.
- Wij staan voor een goede bibliotheek en zetten in op leesbevordering.
- De huisvesting in gebouwen met maatschappelijke functies borgen.
- Doortrekken lijn decentralisaties sociaal domein, sturen naar nog verdere verbeteringen.

6.2. Eigenheid Kernen

Gemeente Vaals bestaat uit de kernen Vaals, Vijlen en Lemiers welke allen een eigen culturele identiteit hebben, hetgeen tot uitdrukking komt in de eigenheid van deze kernen. De coalitiepartijen CDA, V&O en Lokaal! onderkennen dit en sturen dan ook aan om op diverse beleidsterreinen gedifferentieerd beleid te hanteren.

Behalve dat het bestuur van de gemeente Vaals zichzelf aan diverse veranderingen en aanpassingen onderwerpt, wordt ook zelfsturing van de kernen Vaals, Vijlen en Lemiers vanuit bestuurlijk oogpunt onderzocht en zo nodig gesteund. In het kader van de burgerparticipatie zien wij hierin ook nadrukkelijk een rol voor de burgemeester.

Uitvoeringsafspraken:

- Om initiatieven vanuit de individuele kernen aan te moedigen wordt zelfsturing van de kernen onderzocht.
- Op de kernen gedifferentieerde aanpak en uitvoeringsafspraken toepassen.

Aanbeveling

De onderhandelaars van de fracties van de CDA, V&O en Lokaal! hebben een coalitieakkoord voor de bestuursperiode 2018-2022 gesloten.

Het college opereert vanuit een integrale aanpak waarbij gewerkt wordt met coördinerende portefeuillehouders. De fracties bevelen aan voor de vorming van een college van burgemeester en wethouders het aantal wethouders te stellen op drie, elk voor een deeltijd betrekking van 0,75 fte.

De volgende kandidaten worden door de coalitievormende partijen hiertoe aanbevolen:

Paul de Graauw, wethouder Mens & Voorzieningen, 0,75 fte
John Coenen, wethouder Wonen & Verkeer, 0,75 fte
Jean Paul Kompier, wethouder Werk & Economie, 0,75 fte

Ondertekening coalitieakkoord:

John Coenen	Gert van Vliet	Thijs Jussen	Patrick Simons
Paul de Graauw	Marianne Kayser	Babette Lemmer	Rob Gubbels
Jean-Paul Kompier	Gino Lucchesi	Dennis Wolf	Quincy Merx